

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Šredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2450
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 10. uri / Večja mesečno prejemna
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po tisku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni število račun št. 11.400

Rim, Berlin, Dunaj, Budimpešta

ITALIJANSKO-NEMŠKA FRON TA PREKO SREDNJE EVROPE.

Meseca decembra lanskega leta je vzbudilo v evropskem tisku veliko zanimanje potovanje italijanskega podtajnika v ministrstvu zunanjih zadev g. Suviča (Suvicha) v Berlin in na Dunaj. Že takrat se je zelo odločno zatrjevalo, da je namen Suvičevega potovanja **posredovanje zaradi pomirjenja med Nemčijo in Avstrijo**, ki sta se bili po Hitlerjevi zmagi in uvedbi Dollfussove diktature vse bolj oddaljevali druga od druge. Da to ni ugajalo Italiji, je popolnoma razumljivo, saj šteje tako Nemčijo kakor Avstrijo za svojo zavezničico in gradi prav na teh dveh nemških državah vse svoje srednjeevropske in sploh zunanje politične načrte. Zlasti je zavezništvo z Nemčijo Italiji dragoceno, dasi ji prav glede glavnih zahtev ne more ugoditi, **namreč glede ukinitve avstrijske samostojnosti**. Italija rabi samostojno in v vsakem oziru od nje odvisno Avstrijo že zato, da ji od nje zvezo z glavno podonavsko zavezničico, z Madžarsko. V tem neugodnem položaju je bilo zato treba najti neko rešitev, ki bo vsaj na nek način rešila vprašanje po pregovoru: **da bo volk sit in bo koza ostala cela!**

Državni podtajnik Suvič je torej prejel od g. Mussolinija nalogo, da ustvari med Berlinom in Dunajem nekakšen modus vivendi, da bosta lahko oba složno služila italijanskim zunanje-političnim namenom. Nemški in avstrijski tisk sta bila takrat nenavadno redkobesedna in nista zlasti o glavnem delu Suvičeve mislije prav ničesar poročala. V ostalih listih smo pa brali, da Mussolinijevemu odposlancu ni vse tako uspelo, kakor si je želel. Od kod so ti listi prejeli svoje zadevne informacije, nam ni znano, zdi pa se, da so bile ne točne. Vsaj neki znaki zadnjih dni kažejo, da je njegov pritisk na Hitlerja in Dollfussa toliko zalegel, da so se resno pričeli iskati temelji za končni sporazum. Poudariti moramo, da nam zaenkrat še niso na razpolago nobena uradna ali vsaj poluradna potrdila tega mišljenja, da pa se iz raznih znakov in govoric da že vsaj približno slutiti, v čem obstoja doseženi načelni sporazum, oziroma na čem naj bi se zgradilo novo boljše razmerje Hitlerjeve Nemčije do Dollfussove Avstrije, ali narobe.

V Berlinu je zahteval Suvič, kakor vse kaže, da opuste zaenkrat vsako misel na **zavojevanje in priključitev Avstrije k Nemčiji**, na Dunaju je pa predlagal **opustitev boja proti narodnemu socializmu**. Lahkega dela ni imel ne pri Hitlerju ne pri Dollfussu, vendar sta se menda na posled le oba vdala. Hitler je opustil misel na aneksijsko Avstrijo, zlasti še, ker se mu ni bilo treba obvezati, da bo Avstrijo za vse večne čase pustil kot samostojno državo. Baje se glasi sporazum tako, da se zagotovi avstrijska samostojnost tako dolgo, dokler bo v veljavni zloglasni pakt štirih velesil. Dollfuss

je pa nasprotno obljubil, da ne bo več preganjal narodnih socialistov, marveč bo priznal Adolfa Hitlerja kot duhovnega voditelja vsega nemškega naroda in bo z narodnimi socialisti celo delil vladno. Vendar naj bi se narodna socialistična stranka v Avstriji organizirala popolnoma samostojno, kot samoavstrijska stranka. Sporazum naj bi se realiziral letos meseca januarja, ali najpozneje februarja. Do takrat naj se pa polagoma ustvari obojestransko znosno stanje, prehajajoče v prijateljsko sodelovanje. Oznanilo tega je bilo prikrito sporočeno že v novoletnem Dollfussovem govoru, ko je govoril sicer še o samostojnosti Avstrije, vendar pa že o enotnosti nemškega naroda in njegove politike napram ostalemu svetu. Drugi akt je bila izpustitev voditelja avstrijskih hitlerjevcev Frauenfelda iz zapora, kateri so sledile nato še izpustitve wölkersdorfskih internirancev. Kdor zasleduje vse te dogodke vsaj malo pazljiveje, bo takoj zasluhl, da se v Avstriji zares nekaj pripravlja.

Toda sporazum med Nemčijo in Avstrijo, ki ga je hotel doseči Suvič, ni bil cilj, marveč samo temelj za isto glavno, kar hoče fašistična Italija. To glavno je zveza Italije z vsemi njenimi prijateljicami in zveza med prijateljicami samimi. Ta zveza bi obsegala: **Italijo, Nemčijo, Avstrijo in Madžarsko** in naj bi popolnoma nadomestila tisto, kar se je Italiji ponesrečilo na Balkanu, ko je snovala zvezo Grčije, Bolgarije in Turčije proti mali antanti. Svoja balkanska prizadevanja je Italija docela opustila takoj, čim se ji je izmaknil glavni steber, ki naj bi nosil vso zgradbo — Bolgarija! Italija se zato umika poražena z Balkana in meče vse svoje karte na srednjo Evropo, nemško in madžarsko. **Blok Italije, Avstrije, Nemčije in Madžarske**, ki se snuje, naj bi bil političen, vojaški in gospodarski. Vse štiri države naj bi tvorile v vsakem oziru močno medsebojno povezane enote. Od tod tudi avstrijska in madžarska zahteva po enakopravnosti, za kakršno se že dolgo bje Nemčija! Ta zveza, obsegajoča dve velesili in dve mali državi (kakšna podobnost z vojno zvezo Nemčije, Avstrije, Bolgarije in Turčije!), bi družila okoli 120 milijonov ljudi, torej le okoli 10 milijonov manj, kakor jih šteje francoski blok brez Rusije!

Ta blok, ki bi segal doli od Sicilije pa gori do Baltika, bi rezal Evropo na dve polovici. Na zahodu bi bil objel od mej Francije in Belgije, na vzhodu pa Poljske, Češkoslovaške, Rumunije in Jugoslavije. Če nas znaki ne varajo in je Suvičeva misija v Berlinu in na Dunaju zares uspela, potem moramo pričakovati že v prihodnjih dneh tudi formalno sklenitev zveze **Rima, Berlina, Dunaja in Budimpešte.**

Največji škandal povojnih let

AFERA GOLJUFA ALEKSANDRA STA VISKEGA IN NJENE POSLEDICE. DEMISIJA FRANCOSKE VLADE? OGOLJUFANI SO TUDI MADŽARSKI REVIZIONISTI IN NEMŠKI NARODNI SOCIALISTI.

PARIZ, 8. januarja. Afera goljufa Aleksandra Staviskega in njegove Municipalne banke v Bajonu, zavzema vedno večji obseg. Stavisky, ki je ogoljufal stranke, banke in države za milijarde in sedaj brez sledu izginil, ni zamajal samo bajonskega občinskega sveta, marveč tudi vladno samo. Zatrjuje se namreč, da je vmešan v afero kolonialni minister Dalimier, katerega je ministrski predsednik Chautemps pozval, naj odstopi, česar pa ni storil, ker zatrjuje, da je nedolžen. Vendar s tem stvar še ni urejena. Chautemps je sklical za danes sejo vlade, kateri bo najbrže predsedoval predsednik republike Lebrun. Govori se, da bo Chautemps predložil ostavko celokupne vlade. V tem primeru bi dobil zopet mandat za sestavo nove, v katero bi vstopil tudi Herriot. Policiji se še ni posrečilo izslediti Staviskega, pobegnila pa je sedaj tudi še njegova žena z otroki. V Jugoslaviji bo zlasti zanimalo to, da je Stavisky, ki je bil poklicen goljuf največjega kova in je že prej radi goljufile kaznovan, nastopal po vojni pod imenom Sergej Aleksander, bil v zvezi

z madžarsko vlado in je delal za revizijo trilateralne mirovne pogodbe. Pod to firmo je izvalil iz Madžarske okoli 40 milijonov pengov. Prav tako ga je podpirala tudi Nemčija. Govori se, da je prejel okoli 60 milijonov za to, da bi pridobil francoske, zlasti levčarske poslance, za popuščanje napram Nemčiji. Dasi je Stavisky večino denarja porabil zase, je vendar res pridobil nekaj poslancev za načrte Madžarov in Nemcev. Zlasti je delal z lastnikom lista »La Volonté« Albertom Duharryem, ki je dal svoj list na razpolago za to propagando. Duharry je bil včeraj aretiran. Tako postaja afera Stavisky največji bančni in tudi politični škandal zadnjih let, pred katerim stopa v ozadje celo afera Iwarja Kreugerja.

PARIZ, 8. januarja. Pariški policijski predsednik Chiappe je bil danes suspendiran s svojega mesta. Ugotovilo se je namreč, da je izročil Chiappe znanemu sleparju Staviskemu, ki je poneveril nad milijardo frankov, ponarejene dokumente, s katerimi se je Staviskemu posrečilo brez ovir pobegniti iz Francije.

Titulescu zahteva omiljenje kurza

POGAJANJA ZA VSTOP ZUNANJE GA MINISTRA DR. TITULESCA V NOVO VLADO DR. TATARESCA.

BUKAREŠTA, 8. januarja. Kljub temu, da je kralj Karol že podpisal ukaz o imenovanju nove vlade s predsednikom dr. Tatarescom na čelu, se vlada še vedno ni sestala, ker zahteva zunanji minister Titulescu kot pogoj za vstop v novo vlado omiljenje izredno ostrih ukrepov vlade napram protirezijskim organizacijam, zlasti proti »Zeleni gardi«, ker so nastale za radi teh vladnih korakov v državi prenapete razmere in silno razburjenje

prebivalstva. Po konferenci z novim predsednikom liberalne stranke Konstantinom Bratianom je ministrski predsednik dr. Tatarescu obljubil nekoliko popustiti, vendar se Titulescu s tem ni zadovoljil in je odšel včeraj v Sinajo, kjer je bil sprejet pri kralju v avdienci. Doselej Titulescu še ni podal nobenega točnega odgovora, vendar je upati, da bo prevzel tudi v novi vladi svoj dosedanji zunanje-politični resor.

Razorožitev pred reformo Društva narodov

SIR SIMON ZOPET V LONDONU. MUSSOLINI DAJE PREDNOST RAZOROŽITVI PRED AKCIJO ZA PREOSNO VO DRUŠTVA NARODOV.

LONDON, 8. januarja. Predsinočnjim se je vrnil semkaj zunanji minister sir John Simon.

LONDON, 8. januarja. Po informacijah diplomatskega dopisnika »Daily Telegrapha« so angleški politični krogi z rezultati razgovorov med sirom Simonom in Mussolinijem nad vse zadovoljni. Mussolini je pristal na angleško stališče, da je razorožitveni problem nujnejši, kakor pa reforma Društva narodov. Zdi se, da Italija ne bo stavila nobenih predlogov glede reforme Društva narodov pred

letošnjim poletjem. Sir Simon se bo danes najbrže sestel z ministrskim predsednikom Macdonaldom, kateremu bo podrobno poročal o svojih rimskih razgovorih. Jutri ali v sredo se bo nato sestel k seji takimenovanj razorožitveni odbor angleške vlade, tej seji pa bo sledila takol seja celotnega kabineta. Verjetno je, da bosta poklicana angleška veleposlanika v Parizu in Berlinu v London, kjer bosta prisostvovala vladnim posvetovanjem.

Gospodarski svet male antante

PRAGA, 8. januarja. Zasedanje gospodarskega sveta male antante se bo pričelo danes popoldne v tukajšnji Istrakovski akademiji in ga bo otvoril češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš. Podlago programa tega zasedanja bodo tvorila pogajanja glede gospodarskega sodelovanja držav male antante, kakor so bila določena v lanskem juniju in pozneje. V jugoslovanski delegaciji je med drugimi odličnimi gospodarskimi strokovnjaki tudi bivši trgovinski minister in

generalni tajnik ljubljanske Zbornice za TOI g. Ivan Mohorič.

NOVA ŽELEZNIŠKA KATASTROFA

DURBAN, 8. januarja. Preteklo noč se je zgodila pri Donnybrooku v Natalu težka železniška nesreča, ki je zahtevala več človeških žrtev. Na nekem ovinku je zaradi prenapete vožnje skočil s tira osebni vlak, v katerem se je vozilo okrog 200 potnikov. Lokomotiva in 6 vagonov je padlo v prepad ob progi in se razbilo. Na mestu je obležalo 5 mrtvih domačinov in pa strojevodja.

Kralj in kraljica v Zagrebu

ZAGREB, 8. januarja. Včeraj popoldne se je Nj. Vel. kralj Aleksander zopet vrnil z Bleda v Zagreb. Kljub nenapovedanemu sprejemu so se zbrale po vseh ulicah, ki vodijo h kraljevemu dvorcu, velike množice občinstva, ki so kralja navdušeno pozdravljale.

ZAGREB, 8. januarja. Davi ob 9. uri je prispela iz Beograda semkaj Nj. Vel. kraljica Marija. Na kolodvoru so jo pričakovali mnogoštevilni odličniki in dvorne dame, ki so ji izročile šopke cvetja. Ob viharnih ovacijah zagrebskega prebivalstva se je kraljica odpeljala v kraljevi dvorec.

Rusija stopi v Društvo narodov?

LODNON, 8. januarja. »Daily Herald« objavlja senzacionalno vest, da se vodi lo med Parizom in Moskvo pogajanja glede eventualnega vstopa Sovjetske Unije v Društvo narodov. Moskva načelno ni proti temu, vendar pa stavi razne pogoje, zlasti glede reforme procedure pri Društvu narodov. Vstop Sovjetske Unije v Društvo narodov bi pomenil popoln preobrat v evropskih političnih razmerah, ker bi mogla potem Francija paralizirati vpliv Anglije in Italije, kar je tudi namen njenega prizadevanja.

Dnevne vesti

Seja širšega odbora Pomožne akcije

Letošnja akcija bo razpolagala s 700.000 dinarji.

Pretekli petek zvečer je bila v mestni posvetovalnici seja širšega odbora Pomožne akcije za siromašne sloje Maribora. Sejo, ki so se je udeležili zastopniki mestne občine in predstavniki raznih mariborskih humanitarnih društev, je otvoril in vodil mestni župan g. dr. Lipold. Uvodoma je podal poročilo o delovanju Pomožne akcije, ki je bila osnovana že pred 4 leti kot prva v naši državi in je zlasti v lanskem letu mnogo pripomogla za omiljenje brezposelnosti in bede. Nabrala je lani 574.370 Din gotovine in raznega blaga za 175.000 Din, skupno torej 750.000 Din. Pri razdeljevanju podpor in pomoči pa je vodila točno evidenco vseh brezposelnih in podpore potrebnih ter natančno ugotovila, kdo med siromaki je pomoči najbolj potreben. Zato je očitek, da so podpore deležni tudi nepotrebni in delomrzneži, popolnoma neumestni.

Lani je bilo delovanje Pomožne akcije oteženo, ker je banovina uvedla bednostni fond, v katerega mora prispevati tudi Maribor. Lani pa so naše kraje zadela tudi razne katastrofe, tako, da je dobil Maribor iz tega bednostnega fonda samo 250.000 Din. Med drugim je župan dr. Lipold naglasil, da tudi v letošnjem letu lahko računa Pomožna akcija z vsoto 700.000 Din. Vodil je zadevne konference in se pogajal z raznimi pridobitnimi sloji, ki so se soglasno izrekli, da bodo tudi letos podprli delovanje Pomožne akcije. Industriji bodo darovali 350.000 Din, zbirka po hišah pa je vrgla 250.000

Din. Poleg tega pa je odbor pripravil in uvedel še druge zbirke. Občani so se prošnjam in apelu častno odzvali. Akcija je dobila 3 vagone drv, več tisoč kilogramov živil, ki jih bo razdelila po nakaznicah.

Število pomoči potrebnih je letošnje zimo naraslo na 1.237. Če računamo, da ima povprečno vsaka rodbina 3 člane, znaša to 12 odstotkov vsega prebivalstva. Iz tega sledi, da je v Mariboru velika beda in da je Pomožna akcija tembolj potrebna. Iz denarnih sredstev se bodo v pretežni večini izvršila preko zime javna dela, za katere je določenih pol milijona dinarjev. Ostali znesek pa se bo porabil za mezde in druge izdatke.

Iz fonda Pomožne akcije bo izvršena kanalizacija pod Kalvarijo, kanalizacija Kosarjeve ulice, ureditev Betnavske ceste, Delavske ulice, Metelkove ulice, Fochove ulice in vozne poti na Kalvarijo. Stroški za material so predvideni na Din 41.762, za prevoz 116.500 Din, za mezde pa 384.402 Din. Uvedla pa se bo tudi ogrevalnica v Ljudski kuhinji. Posluževati pa se je bodo smeli samo oni, ki nimajo sredstev, da bi doma kurili, ali pa sploh nimajo doma. Odbor jim bo dal nakaznice, ki jih bodo morali v ogrevalnici predložiti. Na ta način ne bodo mogli ogrevalnice izkoriščevati razni delomrzneži, kakor se je to zgodilo prvo leto.

V vodstvo akcije je bil izvoljen tudi predsednik Rdečega križa, prvi državni pravdnik g. dr. Jančič.

Profesor Franc Jerovšek 80letnik. Ne navadno telesno in duševno čil slavi jutri šolski svetnik profesor g. Franc Jerovšek svoj 80. rojstni dan. Jubilar je znana in markantna mariborska osebnost ter ga visoko čislajo vsi, ki ga poznajo. Od leta 1886. pa do decembra 1927. torej dolgih 41 let, je nepretrgoma poučeval na mariborski klasični gimnaziji. V tej rekordni dobi je šlo skozi njegove razrede tisoče in tisoče dijakov. Vsi, ki jim je bil profesor, se ga spominjajo z globoko hvaležnostjo in mu ključje za njegov 80. rojstni dan: Še na mnoga leta!

Iz sodne pisarniške službe. V 9. položajno skupino so napredovali sodni kancisti gg. Štefan Puschauer pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, Josip Koren v Murski Soboti in Albin Hadner v Gornji Radgoni.

Promocija. Pretekli petek je bila na ljubljanskem vseučilišču promovirana za doktorico filozofije gđe. Silva Trdinova, profesorica in literarna delavka iz Maribora. Čestitamo!

Novi učitelji. Za učitelje so bili nastavljeni naslednji abiturienti: Ervin Rotman v Sebeborcih v Prekmurju, Mira Kolškova v Razborju pri Slovenjgradcu, Fran Grund v Benici pri Dolnji Lendavi, Nada Gajškova v Rankovcih pri Murski Soboti, Adolf Grum pri Sv. Miklavžu v Slovenjgradcu in Avgustin Spendl v Pincah pri Dolnji Lendavi.

Iz odvetniške zbornice. Izvrševanju advokature se je odpovedal g. dr. Ferdo Černe, odvetnik v Dolnji Lendavi, in bil na lastno prošnjo izbrisan iz imenika odvetnikov. Za prevzemnika njegove pisarne je bil imenovan g. dr. Marijan Štupica, odvetnik v Dolnji Lendavi.

Smrt zaslužnega obrtniškega organizatorja. V petek zjutraj je umrl po daljši bolezni v Celju tamkajšnji ugledni in splošno znani obrtniški organizator in javni delavec g. Ivan Rebek, star 70 let. Njegova smrt je globoko odjeknila v vseh obrtniških, nacionalnih in gospodarskih vrstah. Saj je bilo Rebko ime tesno zvezano s prerodom in nacionalno osamosvojitvijo slovenskega obrtništva, zlasti na bivšem Štajerskem, pozneje pa tudi s strokovno organiziranostjo in napredkom obrtniškega stanu v obče. Pokojniku, ki je bil vedno nad vse zaveden narodnjak in javni delavec ter steber napredništva na vročih celjskih tleh, bodi hranjen v vsej naši javnosti najtoplejši, trajni spomin, njegovi težko prizadeti narodni rodbini pa izrekamo svoje iskrene sožalje!

Tragična smrt obrtnika. Na tragičen način si je končal v noči na 4. t. m. življenje bivši prevalski ugledni mesarski mojster g. Franc Pridger, ki je bival v zadnjem času v Pamečah pri Dravogradu. Naj počiva v miru!

Pravoslavni Božič v Mariboru so slavili tukajšnji verniki pravoslavne cerkve skupno z vojaštvom mariborske garnizije v solčnem, mrzlem vremenu in v prav veseljem razpoloženju. V soboto popoldne je odšel ob pol 14. uri čez Glavni in Slomškov trg ter Gledališki in Trubarjevi ulici dolg sprevod v gozd pod Kalvarijo po »badnjak«. Za vodstvom sprevođa se je razvrstila kavalkada častnikov, vojaška godba na prostornem vozu, voz z »badnjakom«, ves v pisanih trakovih, nato pa dolga vrsta kočij in avtomobilov in zopet kavalkada podčastnikov in vojakov z nekaterimi civilisti. Obrede, ki so tradicionalni ob tej priliki, je opravil tukajšnji prota g. Trbojevič, nakar je odšel sprevod najprej v meljsko vojašnico, kjer je oddal del »badnjaka«, nato pa je nadaljeval svojo pot skozi mesto ob gostem špalirju civilnega prebivalstva še čez most v vojašnico na desnem bregu Drave.

Rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije. Jutri, dne 9. januarja 1934 na rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije bo svečano bogoslužje v tukajšnji stolni mestni župnijski cerkvi ob 9. uri. Vsi gg. šefi in predstavniki državnih uradov, ustanov, zavodov in društev so vabjeni, da bogoslužju prisostvujejo.

Častniki mariborske garnizije prirede na dan 9. januarja družabni večer v prostorih »Kazine«. Vabila, ki so bila poslana za 17. III. 1933. l., veljajo tudi za ta družabni večer. Začetek ob 21. uri. Obleka poljubna.

Sporod slavnostnega koncerta, ki bo dne 12. t. m. s prijaznim sodelovanjem ge. Mitrovičeve, bo sledeči: 1. Dvořak: Slavnostna overtura »Domov miš«, iz vaja vojaška godba pod vodstvom kapelnika g. Svobode; 2. Wiextemps: Koncert za gosli, op. 10, allegro moderato; gosli igra g. Taras Poljanec, na glasovirju ga spremlja g. Galatia iz Ljubljane; 3. Masseneta: »Werther«, III. dej., I. scena; 4. Čajkovskij: »Onegin«, II. dejanje, velika scena Tatjana s pismom, poje ga. Mitrovič s spremljevanjem pomnoženega orkestra, ki ga dirigira g. A. Mitrovič.

Seja mestnega sveta. Prihodnja ser. mestnega sveta bo v sredo ob 18. uri v mestni posvetovalnici. Na dnevnem redu so razne zadeve komunalne politike.

»Pravkar ste bili filmani«. Po Mariboru hodi s fotografskim aparatom v roki že dolgo neki gospod, ki fotografira brez vsakega privoljenja pasantov vsakogar, ki se mu zljubi ter mu nato izroči listek, ki pravi, da dobi sliko tam in tam. Te slike se potem izdajajo vsakomur, kdor pride ponje in pridejo tako velikokrat v nepoklicane roke. Kolikor smo poučeni, smejo fotografi izdajati slike samo tistim, ki so se fotografirali in je vsaka zloraba kaznjiva. Mar za tega pocestnega fotografa to ne velja? In kako pride človek do tega, da ga na cesti brez dovoljenja fotografirajo in potem izvesijo njegovo čisto zanič sliko in javni izložbi? Prošimo zato obrtno oblast in mestno policijo, da napravi tudi v tem oziru red! Molčali smo dovolj dolgo.

Izjava Akademiske podružnice CMD v Ljubljani. Prejeli smo: Velika knjižna akcija, ki jo je izvedla v Ljubljani akademsko podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani s sodelovanjem srednješolskih organizacij (»Žar« in SJSU »Preporod«) je na tem, da se zaključijo zadnjimi odposiljativami knjig v kraje, odkoder smo dobili prošnje. Knjige so bile poslane predvsem v kraje, kjer je bila potreba najnujnejša; med drugim so prejele knjige tudi narodne organizacije v neposredni bližini mesta Maribora. Blagohotno smo bili opozorjeni na to, da se čujejo med mariborskim občinstvom glasovi obžalovanja, da se niso knjige, nabrane v Mariboru, odpremile takoj iz Maribora na potrebna mesta, češ, da doslej ni bilo slišati, da bi se knjige iz knjižne akcije sploh razpošiljale. Na te neosnovane govorice, ki jih pobijajo že zgoraj navedena dejstva, smatramo, da je dovolj odgovorjeno, če povemo dotičnemu »občinstvu«, da ni navada, da bi se obešale na veliki zvon zadeve narodno-obrambne značaja, posebno če so delikatnega značaja. V kolikor se pa tiče knjig nabranih v Mariboru, izjavljamo, da do danes nismo od vodje te akcije v Mariboru niti prejeli niti mogli sprejeti prav nobenega poročila niti o poteku niti o uspehu. Smatrali smo, da so se knjige nabrane v Mariboru od vodij te akcije samostojno darovale potrebnim krajem. Prošimo, da se ta naša izjava blagohotno vzame na znanje in upoštevajo navedena dejstva.

Opozorilo članom kmetijskih podružnic. Člani kmetijskih podružnic obeh mariborskih okrajev se opozarjajo, da bo še ta teden centrala razposlala navodila na vse podružnice v obeh okrajih glede ugodnosti, ki jim jih nudi kmetijska družba. Ker okrožnice ne bodo objavljene v časnikih, naj skrbje podružnice, da bodo obveščeni vsi člani.

Mucek (Scampolo) na Sokolskem odru v Studenčih. Zadnja uprizoritev te igre v soboto je dosegla zopet v vsakem oziru popoln uspeh. Dvorana je bila napolnjena do zadnjega kotička, tako, da je mnogo ljudi moralo oditi, ker ni bilo več prostorov na razpolago. Vsem tem javljamo, da se bo igra še enkrat ponovila meseca februarja, ker so sedaj za ta mesec že zasedeni vsi dnevi.

Iz »Nanosa«. Društvo »Nanos« se tem potom vsem cenj. darovalcem za božičnico najtopleje zahvaljuje. — Ker je predavanje dr. V. zaradi bolezni predavatelja zadnjič odpadlo, bo v četrtek ob 20. uri v Narodnem domu. — Društvo obvešča tem potom vsa društva, da priredi v soboto, dne 3. februarja t. l. v vseh prostorih Narodnega doma veliko dobrodelno prireditev.

Kino Union. Do vključno torka eden najboljših filmov Harryja Piela, »V raji planin« (Sledovi v snegu) s Harryjem Pielom v glavni vlogi. Senzacionalni in ljubavni film napete vsebine, poln humorja, tirolskih plesov in petja in izredno lepih naravnih zimskih posnetkov tirolskih gora.

Grajski kino. Od danes dalje predvajamo najlepši in največji film doslej: »Cesarski lovci v ognju« (Na polju časti). V glavnih vlogah B. Helmova in K. L. Diehl. Ta film je moistrosko delo filmske industrije in se dejanje vrši v naših nedrženih krajih Gorici, Trstu, Vidmu in Soči. Ne zamudite prilike ogledati si nadvse krasen film.

Pri ljudeh z nerednim delovanjem srca vzroči kozarec naravne Franc Jožefove grenčice, če ga popijete vsak dan zjutraj na teče, lagodno, milo iztreljenje črevesja

Na oano gledališče

REPERTOAR.

Ponedeljek, 8. januarja, Zaprto.

Torek, 9. januarja, Zaprto.

Sreda, 10. januarja ob 20. uri: »Maia Floramya«, Red C.

Četrtek, 11. januarja ob 20. uri: »Scampolo«. Prvič.

Dve dramski premieri v gledališču. V najkrajšem času bo premiera komedije Daria Nicodemija »Scampolo«. Delo zaradi svoje zabavno in duhovito pisane vsebine splošno ugaja ter ga uprizarjajo povsod vedno znova. Režira Vladimir Skrbinšek. Mariborsko občinstvo bo zanimalo, da debitira v naslovni ulozi Branka Rasbergerjeva, ki je ob nedavnem nastopu v komediji »X. Y. Z.« — vprizorila jo je Zveza brezposelnih intelektualcev — pokazala prav lep talent. V »Scampolu« igrajo še Udovičeva, Starčeva, Skrbinšek, P. Kovič, Harastovič, Furijan in Medven. — Druga dramska premiera bo tudi v kratkem. Uprizore češko veseloigro »Okence«. Napisala jo je znamenita igralka praškega »Narodnega divadla« Olga Scheinpflugova. Delo je napisano efektno ter bo izborno zabavalo. V glavni moški ulozi privatnega docenta Johaneka nastopi gl. režiser J. Kovič, ki je »Okence« tudi zrežiral. Sicer so še zaposleni Zakrajškova, Barbičeva, P. Kovič, Nakrst, Grom, Blaž, Medven, Furijan in Gorinšek.

Pri odebelelosti vzbuja redna zdravilna uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice jako delovanje črevesa in dela tlelo vitko. Mnogi profesorji zapisujejo »Franz Josefovo« vodo, tudi pri zamaščenju srca kot zelo dragoceno sredstvo, in sicer zjutraj, opoldne in zvečer tretjino čaše. »Franz Josefova« grenčica se dobiva v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Otvoritev važnega mostu. Kakor je znano, je odnesla narasla Savinja ob zadnji veliki povodnji med drugimi tudi starodavni lesen kapucinski most v Celju in je bila tako pretrgana za daljšo dobo vsaka cestna prometna zveza za vozila na banovinski cesti med Celjem, Zavrčjem in Zagrebom. Gradbeno podjetje inž. Dukje in drug iz Ljubljane je zgradilo nov lesen most, ki je bil v soboto definitivno izročen osebnemu in vozovnemu prometu.

V smrt zaradi bolezni. Ko se je pretekli petek popoldne vrnila z dela v Hutterjevi tovarni domov v Loško ulico žena 34letnega delavca in dolgoletnega bilijeterja v tukajšnjem gledališču Alojza Wutteja, je našla stanovanje zaprto, česar ni pričakovala. Ker je bilo vse njeno trkanje zaman, je obvestila o tem policijo, ki je morala vrata s silo odpreti. Nudil se ji je pretresljiv prizor. Na ključki ob steni je visel Wutte obešen in že mrtev. Domneva se, da je nesrečnež izvršil samomor že okrog 11. ure dopoldne. Policijski zdravnik dr. Zorjan je mogel ugotoviti le smrt in je odredil prevoz trupla v mrtvašnico. Pokojnik je bolehal že dalje časa za želodčnim rakom in ga je trdno prepričanje, da je ozdravljenje izključeno, tako prevzelo, da je v trenutku duševne zmedenosti posegel po vrvi in si končal mlado življenje.

Polednica zahteva nove žrtve. Na poledenih tleh je padla 45letna zasebnica Avgusta Mandlova iz Maribora tako nesrečno, da si je zlomila levo ključnico. Enaka nezgoda se je pripetila 21letnemu ključavničarskemu pomočniku Vinku Ven gustu iz Maribora, ki si je poškodoval levo nogo in pa 15letni železničarjevi hčerki Franciški Malekovi iz Radvanja, ki si je zlomila desno nogo nad kolonom. Vsi poškodovanci se zdravijo v mariborski bolnišnici.

Dve tatvini. Delavec Ernest Katrašnik iz Gubčeve ulice je prijavil policiji, da mu je nekdo odnesel pločevinasto kad, vredno 50 Din. V zadnjih dneh pa je bil odpeljan hotelskemu slugi Konradu Lorberju, uslužbenemu v hotelu »Orel«, dvo-kolesni voziček za prevažanje prtljage s kolodvora, vreden okrog 250 Din.

Črn pes volčjak se je zatekel k trgovki Mariji Vrhunčevi v Maistrovi ulici, kjer ga dobi lastnik.

Ne zamudite ogledati si najboljšega jugoslov. univerzalnega artista !!!V!!! v »Veliki kavarni«.

Potujčevanje naše dece ob meji

LETOŠNJE BOŽIČNICE. — »KOLEDA RČEK ZA NEMŠKO MLADINO«. —
— OBUPNE NARODNOSTNE RAZMERE.

Gospod urednik! Vedno ste se vneto zavzeli za naše obmejno ozemlje, zato dovolite, da potom »Večernika« poročam vsem obmejnim prijateljem v zafedju o trenutnih razmerah tik ob severni meji. Od vsem iskrena hvala dobroščinam Mariborčanom, ki so potom CMD in kluba SPD »Meja« darovali denar in blago za naše obmejne šole! Iz poslana in s pomočjo domačinov smo pridobili skromne, a tem bolj prisrčne božičnice najsiromašnejši obmejni deci. Otroci in starši so se ginjeno zahvaljevali za darila. Z obljubo, da ostanejo zvesti naši ljubi domovini, so se poslavljali pred počitnicami od slovenskih učiteljev in prijateljev šole. Razdelila je vsa ta šola blaga v vrednosti pribl. 1000 do 2000 Din. Za današnje čase razmeroma velika, a z ozirom na potrebe zelo skromna vsota.

Nekaj dni pozneje so bile božičnice na avstrijskih obmejnih šolah, o katerih se je tudi preko meje k nam raznesel glas, da so bile sijajne. »Deutscher Schulverein-Südmark« je obdaroval vsa deco (po veliki večini slovenski!) s celimi oblačili, z obutvijo, šolskimi potrebščinami in propagandnimi knjigami. Vsi odrasli, ki so bili navzoči, na so prejeli cele kupe čtiva »za praznike«. To so večinoma božične izdaje časopisov in revij starejših datumov. V Arvež in Lučane je od vodstva centralnega narodno-obrambnega društva »Südmark« prispel velik tovorni avto, ki je za vsako obmejno šolo ob štajerski meji pripeljal vrednosti v znesku 5000 šilingov, kar znaša po naši vrednosti 45.000 Din za vsako šolo!

Ves ta denar so zbrale podružnice širom Avstrije, mnogo je prispevala znana »milijonska zbirka grošev«, ki je ba- le odlično uspela. Posebno je poudarjalo vodstvo, da je letošnja božičnica plod avstrijske zvestobe za »bedrohles Grenzgebiet«, torej so prispevki iz Nemčije izostali. Tudi vsakoletno »Wacht am Rhein« je nadomestila znana štajerska: »Hoch vom Dachstein an bis zum Savestrand...« (!) Sicer jo tudi v Mariboru včasih prepevajo, ne da bi spoznali njen pomen. (?) Skratka: organizacija obrambnega dela v centralnem društvu se je izkazala v Avstriji vsa leta kot zelo uspešno zbiranje prispevkov v prid obmejnemu ozemlju.

Vsako leto smo v časnikih poudarjali pomen enotnega obrambnega dela, vendar še vedno opažamo, da je naše zaledje gluho in narodno-obrambno delo razbito na nešteto lilintanskih društev, ki rešujejo našo mejo. Žal večinomoma z besedami, dejani je pa malo!

Zanimalo vas bo tudi, da je vsak otrok slovenskih staršev onstran meje prejel »Koledarček za nemško mladino« (Jahrbüchlein für die deutsche Jugend). Vsi članki in pesnice so prežeti z nemško narodno mislijo. Priporočajo samo nemško pisavo, zahtevajo od otrok, da iztrebijo vse jezikovne tuje in da se poslužujejo izključno nemščine. Na nekem mestu pravijo: »Mi Nemci imamo razen našega jezika še neko posebnost, ki nas druži in odlikuje pred vsemi drugimi narodi: dragoceno obliko jezika, nemško pisavo — gotico. Kdor se odvrne od nje in rabi latinsko pisavo, zavrže s tem dragoceno dobrino in zapusti vesoljno nemštvo!« Tega navodila se avstrijske obmejne šole točno drže. Obupno je deštvo, da slovenska mladina onstran meje na štajerskem piše in čita samo še gotico!

Tudi mladina mora biti član »Schulverein-Südmark«, ki je edino društvo, za katero se dela propaganda po šolah. Krajevni odbori so v stalnem stiku s šolami svojega območja, kjer pobirajo me-

sečne prispevke in jih pošiljajo centrali. Parola »Für die Grenzkinde« je po štajerskih šolah prešla v kri vsemu učitelstvu in vsej šolski mladini. Tudi s teh vidikov moramo presojati sijajne uspehe potujčevanja slovenskih družin ob štajerski meji!

Pri nas se žal tudi v pogledu sodelovanja šol pri narodno-obrambnem delu cepijo sile v vse druge smeri. Po naših šolah pobirajo za Rdeči križ, Jadransko stražo, Mladinsko Matico, zamorčke in druge, zavedščine. Razumljivo, da CMD ne more priti na vrsto! Temu primerja je tudi pomoč obmejnemu ozemlju!

Vsiljevalo se vam bo vprašanje: »Ali so vidni vplivi nemške propagande tudi na naši strani?« Resnici na ljubo moram ugotoviti, da upliva vsakoletno božično obdarovanje »Schulvereina« zelo propagandno za Avstrijo. Zadeva vzbuja videz, kakor da je Avstrija brez vsake krize, bogata in srečna in hoče osrečiti tudi slovensko deco, da bo zadovoljna v svoji »domovini«. Na žalost nimamo sredstev, da bi paralizirali tako rafinirano propagando. Z žalostjo se vdajamo fatalizmu, ko vidimo, da so stoteri naši klicji po koncentraciji narodno-obrambnega dela ostali le klicji vprijočih ob meji. Meja š.

Propaganda za naše morje

Občni zbor »Mornarske sekcije Jadranske straže«.

Včeraj dopoldne ob 10. uri je bil v dvorani hotela »Pri zamorcu« prvi redni občni zbor mornarske sekcije »Jadranske straže« v Mariboru, ki ga je otvoril v navzočnosti zelo lepega števila članov predsednik sekcije g. Drago Jug. Med drugimi sta bila navzoča tudi zastopnika krajevnega odbora JS, predsednik g. dr. Rapotec in tajnik g. Pirc. Predsednik g. dr. Rapotec je imel daljši govor o velikem pomenu mornarstva, pokreta »Jadranske straže« in pa njenih mornarskih sekcij, ki združujejo v svojem okrilju bivše mornarje vojne in trgovske mornarice.

Nato je predsednik sekcije g. Jug podal v svojem predsedniškem poročilu potek dosedanjega živahnega delovanja sekcije, ki je bila ustanovljena komaj pred pičlimi tremi meseci in je že zabeležila lepe uspehe. Vidno se je udejstvovala z javnimi nastopi tudi pri vseh zadnjih nacionalnih svečanostih in prireditvah. Članov šteje sekcija kljub kratkemu obstoju že 60, nedvomno pa se bo to število še znatno dvignilo, ker je med bivšimi mornarji, ki jih je v Mariboru in okolici več sto, izredno veliko zanimanje za svoj organizacijski pokret. Po poročilih ostalih funkcionarjev, ki

so bila razveseljiva, zlasti pa ugodno blagajniško poročilo, iz katerega je razvidno, da so bili iz sredstev sekcije denarno podprti že trije brezposelni člani, so sledile volitve in je bila izvoljena naslednja uprava: predsednik g. Jug, podpredsednik g. Jarc, tajnik g. Rozman, namestnik g. Čaks, blagajnik g. Žagovec, namestnik g. Vencelj, odborniki gg. Jerob, Kokot, Lipič, Močivnik, kapitan bojnega broda Milenković, dr. Dobovski, Goršič in Šalamon, v nadzornem odboru pa sta gg. Gomivnik in Hübl.

Sklenjeno je bilo, da se ustanove v bodočem poslovnem letu razni odseki, med njimi kulturni in vodnosportni. Na podlagi dosedanjega dela je opravičeno upanje, da se bo mornarska sekcija s svojimi člani, bivšimi vrhimi mornarji, uspešno širila in delovala kot močna nacionalna organizacija v mariborskem obmejnem življenju.

Elitna prireditev naših akademikov

V petek zvečer je priredilo v veliki unionski dvorani agilno »Društvo jugoslovanov iz akademikov« v Mariboru svoj tradicionalni elitni ples, štirinajsti po številu. To svojo vsakoletno prireditev pripravljajo naši akademiki v idealnem stremljenju, da podpro svoje revne člane, je pa akademski ples v Mariboru nedvomno ena najelitnejših prireditev v vsej plesni

Obvestilo!

NABAVLJALNA ZADRUGA USLUŽBENCEV DRŽAVNIH ŽELEZNIC V LJUBLJANI je otvorila dne 5. jan. 1934 v zgradbi Podpornega društva žel. uslužbencev in vpokojencev v Ljubljani na Sv. Petra cesti šte. 25 (preje hotel Trataik) za člane zadrug včlanjenih v Zvezi nahvaljalnih zadrug državnih uslužbencev

zadružno prenočišče

Na razpolago so udobne sobe z eno, dvema in tremi posteljami. Cene: Soba s toplo in hladno tekočo vodo, centralno kurjavo, kopalnico in takso od Dina 16.— do 22.— za osebo.

Prenočevati morejo železničarji, učitelji in drugi državni in samoupravni uslužbenci in vpokojenci (ter njihovi družinski člani), ki so člani katerekoli zadruge, ki je včlanjena v Zvezi nahvaljalnih zadrug državnih uslužbencev. — Državni uslužbenci! Poslužujte se te koristne in potrebne zadružne ustanove in prenočite v zadružnem prenočišču.

NABAVLJALNA ZADRUGA uslužbencev državnih železnic V Ljubljani.

sezoni. Vsako leto pa se prireditelji trudijo, da nudijo udeležencem plesa kako novost in tako ne zaostajajo za sličnimi sodobnimi prireditvami v drugih kulturnih središčih. Letos je visela v dvorani, okusno okrašeni po načrtih cand. arch. Danila Fürsta, velika corona pendente, nedvomno prva v Mariboru. In še neka druga novost je bila tu, ki je udeleženci ne bodo pozabili: sodelovala je namreč godba, kakršnih smo slišali doslej v mariborskih plesnih dvorinah bore malo. Res nad vse izvrstni »Ronny-jazz« ljubljanskih akademikov je v polni meri opravičil še preskromno reklamo, ki so jo delali zanj mariborski visokošolci. Škoda, da teh odličnih godbenikov nimamo večkrat med seboj! Ples je otvoril kmalu po napovedanem začetku z županjo go. Lipoldovo poslevodeči podpredsednik DJA cand. ing. Tone Germek, za njima pa so se zvrstile dame častnega komiteja, ki je prevzel pokroviteljstvo nad plesom, z aktivnimi akademiki ter vsa ostala zbrana mnogoštevilna družba, v kateri smo opazili med drugimi mestnega župana g. dr. Lipolda, okrajnega glavarja g. dr. Senekoviča, mestnega poveljnika generala g. Hadžiča i. dr. Neprijetno pa se je opazila odsotnost mnogih akademskih starešin iz Maribora in okolice, ki očitno miso čutili dolžnosti podpreti aktivnih visokošolcev. Kljub temu pa je pričakovati, da je prireditev žela tudi v gmotnem pogledu tako lep uspeh, kakor ga je v moralnem.

Janko Furlan:

Nace Zemlja

(Po ustnem izročilu.)

(Dalje.)

»Strahopetci ste! Seveda vam je prav, da se Nace Zemlja bije za vašo čast in dobro ime, dočim se vi skrivate. Le modrovati znate in besedičiti, kakor rajnika. Ti si rekla, da sem jaz rekla, da je ona rekla... Da bi pa kaj ukrenili, tega ne! Besede, he! A največja beseda je lažja od ušje smeti. Do groba in še preko njega vas bodo tlačile krivice, če ne mahnete po njih. V moji pušči odskakujejo iskre samo izpod udarcev. In bo tam rastle in rodilo. A komu delam? Naša zemlja ima dva gospodarja: gospoda, ki ukazuje in siromaka, ki ji hlapčuje. Tudi moja pušča bo skoraj od dveh, boste videli, in to radi tega, ker ji bodo moje roke vdahnile življenje...«

»Naša je zemlja, tvoja pušča«, so kričali in dvigali težke roke.

»Naša je v trpljenju, v veselju ni!«

Nace je zadel v živo in ni bilo iz množice glasov. Globok vzdih je završal.

Nacetove sicer tako mrke oči so žarele kot dva oglja. Oziral se je po vaščanih.

»Zemlja vam ni dala krenkih rok samo za suženjsko delo, ampak tudi za svobodo. Zato vas vprašam:

Kdo od vas mi bo pomagal, ko bodo spet kmalu pridrvili inmeobkolili? Skušali me bodo ujeti in spraviti v grad. Dobro veste, kako je tam in kaj me čaka. Faniko pa...«

Debele solze so mu zalile oči in je utihnil.

Tedaj je stopil predenj stasit in širokopleč mladenič kakih štiriindvajsetih let in mu pomolil svojo močno desnico.

»Jaz ti bom pomagal«, je rekel z odločnim glasom.

Bil je Tone Božič, najkrepkejši, a tudi najlepši fant v vasi.

»Jaz tudi, jaz tudi«, se je slišalo iz množice.

Tudi ženske so se vmešale in kričale. »Le dajte jih, hudiče, da jim bodo viseli jeziki, pomagale vam bomo!«

Ena od njih pa se je prerila do Naceta.

»Nace«, je pričela s proseče-tresočim glasom, »daj mi v pesti onega prekletega fligarja in boš videl, da mu pretipljem vsa rebra! Ti ne veš še, kaj je ta odpadnik svoje krvi, a toliko več znam jaz...«

Zaihtela je in si pokrila obraz z žuljavimi rokami.

»Daj mi ga«, je jokala, »saj se bom maščevala na krščanski način!«

»Dobro«, je dejal Nace vidno vradostičen. »Čakajte mojih povelj!«

In je odšel v hišo.

»Pa še kakšno dušo ima Nace!« je govoril priletel mož, ko so se razhajali.

»Iz tega se znajo razviti težke stvari«, je mrmral sosed.

»Težke ali ne, a prav bi bilo, da to hlapčevanje preneha. Prav pravi Nace, da se je treba enkrat postaviti v bran. Kdor sedi na mehku, se ne zgane od tam, če ga ne prežene sila. Naši predniki so plačali gosposki dovolj davka in tudi naš je dovolj velik. Pa kar je najhujše: Nobene pravice nikjer, kakor da bi bili mi iz enega, gosposka pa iz drugega žegna. In vedno pravim, da prav ta zemlja hoče prostih ljudi.«

Taka je bila beseda očeta Toneta Božiča, ko je vzvalovilo skozi vas:

Nič grajskega več biča,

Ne fligarja — hudiča,

Devinskim bō odklenkalo

in Štanjelskim odbrenkalo.

Pozno v noč je smuknil Nace v rov in se spustil v nižino in hitel po opolzkih stenah proti votlini. Pred njo se rov izoči v jajčasto okno, da komaj more mož skozi. Pod njim je gladka poševna stena, ki se spušča v stranski rov, velik za malo kuhinjo. Poznalo se je, da je Nace v tem podzemnem prostoru kot doma in da je stalno obiskan.

Parkrat je tiho zažvižgal.

»Za pravdo!« se je tiho oglasilo in takoj nato je pristopil nizek in čokat mož.

»No?« je vprašal Nace.

»Štefan me pošlje k tebi z naročilom, da se nocoj potrudiš malo bolj proti Devinu, ker je zadržan in ne more do sem.«

»Pojdem takoj, le da tebi prej dušo privežem. Samo glej, da se preveč ne spozabiš kot je tvoja navada!«

Izvelkel je iz svoje torbe steklenico črnine in mu jo potisnil v roke. Mož je segel po steklenici z velikim poželenjem, jo nagnil in pil v globokih požirkih. Izpraznil jo je v dušku.

»Saj sem rekel, da nimaš tolažnika miru in te muči vinska trakulja.«

»To je začija kri, Nace, in če jo enkrat okusiš, ti razprši zle misli. Ej, naš teran, po kaplji naj bi ga pili.«

»Modre besede, fant moj, ki pa naj veljajo vsem, le tebi ne. Nocoj ga ne dobiš več, sicer požene kuzmet v lokev ob poti tebe in tvoje kljuse! Pojdiva!«

Nace pod zemljo ni bil Nace nad zemljo. Vse njegove kretnje, telesne in duševne, so se tukaj popolnoma ločile od onih na solncu. Kot prerोजना je bila pod temi stenami njegova beseda. Kakor hitro pa sta stopila moža pod nebo, je bil spet prejšnji Nace. »Za pravdo!« je zamrmral in hitel po kameniti poti v breg, precej obrastel z razkremenimi hrasti in gabri, in krenil na levo v grmičje. V »Mandrišču« — tako so pravili temu bregu — se je skrivala v gošči poševna, daleč v notranjost zemlje segajoča »pelca«, kakor imenujejo tam take votline. Semkaj je zavil Nace, se usedel na skrajni in najžji konec jame in zakuril nekaj suhljadi.

(Se bo nadaljevalo.)

Denis Diderot:

Skrivnosti samostana

Roman.

22

»To je torej vest, da sem izgubila proces?« sem vprašala.

»Vsebinsa mi ni znana. Zdi pa se mi, da je bil gospod Manouri zelo zamišljen. Naročil mi je, naj vam pismo takoj izročim.«

S temi besedami mi je izročil pismo, ki mi je zdrknilo na kolena. Ostala sem nema, a ko me je pismonoša vprašal, če ne bom nič odgovorila, sem dejala:

»Ne.«

To je bil ves moj odgovor; potem sem zopet zapadla v dolgo molčanje in nisem vedela, kaj naj storim. V samostanu je prepovedano brez dovoljenja predstojnice sprejemati pisma, zato sem ji morala pokazati tudi to. Ko sem šla k njej, se mi je zdelo, da je ta pot brez konca in kraja; ujetnik, ki ga vodijo na morišče, ne bi mogel iti počasneje. Redovnice so me opazovale od daleč, da ne bi ničesar izgubile pri naslajanju nad mojim trpljenjem in ponižanjem. Potrkala sem. Vrata so se odprla.

Predstojnica je bila v družbi redovnic. Komaj sem jo opazila. Pogled mi je ostal uprt v tla. Z drhtečo roko sem ji izročila pismo; vzela ga je ter mi ga vrnila, ko ga je naglo prečitala. Odšla sem v svojo celico, vrgla se na posteljo ter tako ostala dolgo, ne da bi bila pismo sploh prečitala. Svoje sobe nisem zapu-

stila niti tedaj, ko bi morala h kosilu, komaj okoli tretje ure. Nekatere redovnice so se že zbrale. Ob vходу na kor me je pričakovala predstojnica ter mi naročila, da moram klečati izven kora. Prisostvovala sem službi božji izrinjena iz družbe ostalih. Po pobožnosti so vsi odšli, ne da bi se bil kdo zmenil zame. Vstala sem zadnja in odšla za njimi. Ker so mi prepovedali družbo v cerkvi, sem se je tudi v jedilnici izogibala. Premišljevala sem na vse strani o svojem položaju in doumela, da so me vsi zapustili. Mnogi obiski so bili odklonjeni; sprejeti sem smela samo gospoda Manourja.

Čakal me je v govorilnici. Nisem vedela, kaj bi mu dejala, pa tudi on je molčal in me dolgo žalostno gledal.

»Ste prejeli moje pismo?«

»Nisem ga niti prečitala, vendar poznam njegovo vsebino. Sreča me je zapustila.«

»Kako postopajo z vami?«

»Nihče se doslej še ni zmenil zame, vendar mi preteklost sama pravi, kakšna bo bodočnost. Ostane mi samo ena tolažba: ker se nimam česa nadejati, bom prenašala lažje trpljenje in bom preje umrla. Korak, ki sem ga storila, se redovnici nikoli ne odpusti. Ne prosim Boga, naj omehča srca mojih sovražnikov, marveč naj mi da moči za prenašanje

bolečin, da me obvaruje obupa in me čim prej pokliče k sebi.«

»Tudi če bi bili moja sestra,« je dejal odvetnik, »ne bi bil mogel za vas prav nič več storiti. Na razpolago sem vam pa vedno za vsako stvar. Predsednik sodišča me ceni, zato ga bom poiskal, prav tako tudi nadškofa in velikega vikarja.«

»Pustite to. Zame je vse končano.«

»Mogli bi vas premestiti vsaj v kak drug samostan.«

»To je težko. Tudi če bi dobila za to dovoljenje, bi morala znova plačati vstopnino, pa kako, ko nimam ničesar? In kaj bi bilo v drugem samostanu? Isto trpljenje, kakor tu, ista nenaklonjenost predstojnice in redovnic in iste dolžnosti. Pustite, da tu dokončam svoje življenje, saj itak ne bo več dolgo.«

»Mnogo ljudi je, ki se za vas zanimajo. Od tu vas bodo radi pustili, samo če jim plačamo.«

»Kdo še misli zunaj name? Ko boste pričeli zbirati denar, bodo moji prijatelji naenkrat postali hladni. Po procesi so me vsi zapustili.«

»Prepustite to stvar samo meni, ker verujem v boljši uspeh.«

»Ne, jaz ničesar več ne upam in ničesar več ne želim. Moja odporna moč je zlomljena. Ko bi mi Bog vsaj dal moči, da se pomirim s svojim stanom! Kakšna bodočnost naj bo to, živeti vse življenje v samostanu in čutiti, da morem biti samo slaba redovnica!«

Dalje nisem mogla spregovoriti niti besede, tako, da me je gospod Manouri vprašal:

»Ni morda kakšnega tajnega vzroka vašega trpljenja?«

»Ne, nič drugega ni, kakor mržnja proti samostanskemu življenju, ki jo čutim danes prav tako, kakor jo bom najbrže vedno. Ne morem se podvreči samoti, ki izpolnjuje dneve redovnice. Tisočkrat sem se hotela priučiti tem otročarjam toda zaman. Bog mi ni dal srečne omejenosti mojih tovarišic. Vse kar storim ni prav in vsak moj korak pomeni zausširico redovniškemu življenju. Oni pravijo, da je to ponos in ga skušajo zlomiti s kaznimi, dočim manjka ment samo notranji poziv.«

»Nisem vas mogel osvoboditi, vendar vam bom pomagal kolikor bo mogoče. Najmanj kar je treba storiti je to, da spremenite samostan. Z vašim dovoljenjem mi bo gotovo uspelo spraviti vas od tu, zato vas prosim, da mi takoj javite, če bi z vami zopet nepravilno postopali. Upam, da se bova kmalu zopet videla.«

Bilo je že pozno, ko je odšel, jaz pa sem se žalostna vrnila v celico. Ko sem prišla v jedilnico k večerji, sem morala na znak predstojnice sestiti na sredi dvorane na tla ter tam vzeti vodo in krulo. Naslednjega dne je bila zbrana vsa družina, da me sodi. Obsodba se je glasila: brez vsakega počitka in trikratno cerkveno kesanje; mimo tega sem morala prisostvovati ves mesec vsem pobožnostim samo na cerkvenih vratih, jesti v tleh, javno obnoviti zaobljubo, vsak drugi dan spokorniško sprajco in vsak petek sem se morala bičati.

(Dane nadaljuje)

Sport včerajšnje nedelje

Smučarske tekme vsenaokrog

Klubski dan smučarjev. Dobre snežne razmere.

Kakor znano, je bil včeraj smučarski klubski dan, ko so morali izvesti svoja tekmovalna vsi klubi. Dočim sta izvedla MSK in SK Železničar svoje tekme včeraj pri Ruški koči, je SSK Maraton dovršil smučarsko tekmovalna že na dan Treh kraljev, in sicer na terenih okrog Činžata.

Rezultati klubske tekme SSK Maratona so bili naslednji: **Seniorji** (prva skupina 16 km): 1. Zdravko Štangl 1:17.27; 2. Škamlec 1:20.16; 3. Knaplež 1:25.14; 4. Seidler 1:25.41; 5. Kemperle 1:26.42; 6. Laznička 1:36.2. **Juniorji** (prva skupina 8 km): 1. Škof 43.8; 2. Kramberger 43.58; 3. Kebrič 53.54. **Juniorji** (druga skupina 8 km): 1. Bauman 49.45, 2. Seidler 50.10, 3. Sattler 52.58. **Juniorji** (druga skupina 4 km): 1. Polouc 28.35, 2. Žebot 28.45. **Dame** (4 km): 1. Lizika Kreimerjeva 25.56, 2. Zinka Vršičeva 31.43, 3. Cirila Rijavčeva 34.33. Popoldne se je vršila tekma v smučskih likih na progi 1 km z višinsko razliko 400 m. Naslov klubskega prvaka v smučskih likih si je priboril Polouc v času 1.41, 2. Seidler 1.47, 3. Golec 1.50. Izven konkurence je dosegel najboljši čas Zdravko Štangl z 1.10, med juniorji pa talentirani Božo Gajšek z 1.24.

Tekme so se vršile pod osebnim vodstvom klubovega predsednika g. dr. Wankmüllerja, pri organizaciji pa so so-

delovali gg. Aljančič, Kramberger in Korman. Skupno je startalo pri tehkih 28, pri smučskih likih pa 16 tekmovalcev.

Včeraj ob 11. je startalo izpred Ruške kočice 28 tekmovalcev MSK in SK Železničarja, ki so pomerili moči ob idealnih snežnih razmerah v smeri proti Beigotu in Šumiku. Startalo je na 18 km dolgi progi 20 seniorjev (11 SK Žel., 9 MSK) in na 9 km dolgi progi 9 juniorjev (6 SK Žel., 3 MSK). Funkcionarsko službo so odlično opravljali gg. Fišer, Laznička, Pirnat, Vetrlih, Kristl in Ivič II. Rezultati: **Seniorji**: 1. Vodenik (MSK) v času 1:05.25, 2. Ivič (MSK) 1:07.15, 3. Brlek (Žel.) 1:09.46, 4. Pinterič (MSK) 1:12.45, 5. Krajšek (MSK) 1:13.37, 6. Legvart (Žel.) 1:14.42. **Juniorji**: 1. Jerič (Žel.) 33.40, 2. Zej (Žel.) 35.20, 3. Lašič (MSK) 39.38, 4. Škapin (MSK) 40.48.

Popoldne se je vršila letos v drugič tekma v smuku za prehodni pokal Sokola Ruše, in sicer na znani progi Ruška kočica—Ruše. Proga je bila približno do Apnice pokrita z visokim prvovrstnim pršičem, spodnji del pa je bil zledenel z nekaj večjimi kopnimi pegami. Krasen prehodni pokal si je tokrat priboril odlični tekmovalc Sokola Ruše Franjo Fric v času 24.43. Drugo mesto je zasedel lanski zmagovalc Zdravko Štangl (Maraton) v času 24.57 (vso progo je prevozil z eno palico radi poškodbe na drugi roki). Kot tretji je privozil na cilj Antor Brlek (SK Žel.) v času 26.06, 4. Pijavec Adolf (Sokol Ruše) 27.13, 5. Voller (MSK) 29.14. Po končanih tekmah so bili v Sokolskem domu v Rušah objavljeni rezultati in razdeljena darila. Pre-

hodni pokal je izročil novemu zmagovalcu znani zimskosportni delavec in načelnik zimskosportnega odseka Sokola Ruše g. inž. Teržan, pozdravili pa so prireditelja in tekmovalce župan g. Lesjak za SPD Ruše, Aljančič za MZSP, Parma za MSK, Fišer za SK Železničar ter Vidic za SSK Maraton.

Vse tekme so pokazale kvalitativno, še bolj pa kvantitativno, izreden napredek.

Mariborska zimskosportna podzveza, službeno. V četrtek 11. t. m. ob 20. uri odborova seja v društveni pisarni, Kolodvorska ulica 1.

Mariborski smučarski klub. V sredo 10. t. m. ob 20. sestanek članstva in seja v društveni pisarni, Kolodvorska ulica 1.

Nogometne tekme.

Dunaj: Rapid:Hašk (Zagreb) 15:1 (6:0); WAC:Hašk 8:0 (2:0); WAC:FAC 4:0; Rapid:FAC 13:2 (8:0).

Zagreb: Gradjanski:Reprezentanca I. B razreda 4:2 (3:1).

Beograd: Jugoslavija:Sparta (Zemun) 3:1, BSK:BASK 4:1.

Sokolstvo

Sokol Maribor III (Krčevina-Košaki) bo imel svoj letošnji redni občni zbor v nedeljo 14. t. m. ob pol 9. uri dopoldne v krčevinski šoli z običajnim dnevnim redom. Društvena uprava poziva vse članstvo, naj se občnega zbora zanesljivo udeleži.

Seja župnega načelstva bo jutri v torek ob 19. uri v župni sobi. Udeležba za vse člane načelstva nujno potrebna!

Plui

Drzni vlomilci pod ključem. Kakor smo poročali, je bil ponoči med 8. in 9. decem brom 1933 izvršen v trgovino Ivana Meška pri Sv. Bolfenku v Slov. gor. skrajno drzen vlom. Vlomilci so razbili dvojna vrata s težkimi klučavnicami in trgovino skoroda izpraznili. Oškodovali so trgovca Meška za okrog 20.000 Din. V času vloma sta bili v hiši samo dve stari ženski, ki stanujeta v nasprotnem traktu hiše. Ko sta po polnoči čuli rop in razbijanje, sta začeli kričati skozi okno in tako upali vlomilce pregnati. Ker se na njuno vpitje sploh zmenili niso, sta ženi začeli streljati s samokresi v zrak, da s tem preplašita vlomilce, ki se pa tudi strelav niso ustrašili, celo s strelji so odgovarjali. Svoj zločinski posel so mirno nadaljevali in izginili z ukradenimi blagami v temno noč. Orožniki, ki so uvedli preiskavo, so dohnali, da so se vloma udeležile 4 osebe, trije so nosili blago iz trgovine, četrti pa je stražil. Po dolgotrajni preiskavi so prišli orožniki zločincem vendarle na sled, katere so v petek 5. t. m. aretirali in jih odvedli vkleinene v zapore okrajnega sodišča v Ptuj. Aretirani so: brata Anton in Franc Pravič, Janez Kocmut in 24letna Matilda Ivanek, vsi iz Sv. Antona v Slov. gor. Poslednja se sicer ni udeležila vloma, pač pa je prikrivala ukradeno blago in ga pomagala razprodajati. Eden od zločincev je pobegnil in ga še niso mogli izslediti. Ta vlomilka in tatinska tolpa je tudi osumljena, da je krađa svinje iz hlevov. Zadevo preiskujejo orožniki pri Sv. Trojici v Slov. gor.

Mali oglasi

Razno

ZATEKEL SE JE VELIKI PES svetlorjave barve. Vprašati: Munda, Langusova ul. 5. 62

VELIK, MLAD PES se je zatekel. Lastnik ga dobi na Koroški cesti 63. 91

OTROKA boljših staršev sprejemem takoj v dobro oskrbo. Naslov v upravi lista. 64

COUCHI, ZOFE, MADRACE kakor tudi vsa tapetniška dela naročite najugodnejše pri Ferdo Kuharju, Vetrinjska ul. 26. 4413

MODERN NASLONJAC, cauche, spalne divane in vsa tapetniška dela najcenejše pri Novaku Koroška c. 8, Vetrinjska 7. 30

SPALNE

in jedilne sobe. Šperane, iz kavkaškega orehovega lesa, politirane ter kuhinje in spalnice iz mehkega lesa, prepletkane, po ugodni ceni prodam Mizarstvo. Aleksandrova cesta 48. 2460

ZLATO.

zlatnike in platin kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska afinerija zlata Orožarova ulica 8. 2642

Kupim

OTROŠKI VOZIČEK, dobro ohranjen, kupim. Naslov poslati upravi »Večernika« pod št. 1315. 58

Sobo odda

OPREMLJENO SOBICO v sredini mesta oddam takoj ali s 15. januarjem. Prečna ulica 6. 65

BOLJŠEGA DELAVCA sprejemem na stanovanje in hrano. Frankopanova ulica 15, dvorišče, levo. 56

ZELO PRIJETNO.

solčno, parketirano sobo z uporabo kopalnice, oddam boljšemu gospodu. Naslov v upravi »Večernika«. 7012

GOSPODA

sprejemem na hrano in stanovanje. Mesečno 450 Din. Dravska ul. 15. 55

OPREMLJENO SOBO s posebnim vhodom električno lučjo, oddam. Magdalenska ulica 50. 60

Službo dobi

ZAVAROVALNE ZASTOPNIKE.

vestne in poštene, za Maribor in okolico sprejme Karitas, Maribor, Orožarova ulica 8. Izključeni so bivši ali sedanji zastopniki raznih samopomoči. Glede na uspešen razvoj zavarovalnice je ob primerni pridnosti zastopnikom zagotovljen lep in trajen zaslužek. Predstaviti se je osebn v Mariboru, Orožarova ulica 8, dnevno ob 9. in 15. uri. 57

Stanovanje

ODDAM SOBO s kuhinjo in pritlikline, suho in solčno. Gajeva ul. 41. 61

BIVŠI ZASEBNI URADNIK, sedaj začasní tov. delavec, iščem stanovanje z vso preskrbo pri samostojni ženski. Ponudbo na upravo »Večernika« pod št. 63. 63

P O Z O R !

SMUK!

Največja izbira vseh vrst puloverjev, nogavic, rokavic itd. ter največja izbira vseh vrst muči in ves ostali smučarski pribor najcenejši samo v modni in športni trgovini

4. Tomažič, Maribor
Ulica 10. oktobra št. 4

Obiščite nas in oglejte si brezobvezno naše blago! 4578